

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

708

Szerző: *Dutka Mária*

Cím: .....

A Szinyei-terem első kiállítása

Forrás: .....

Magyar Nemzet 1958. XI. 26.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

hely

Szinyei-terem

Idő

"1958"

Személy

Helyszám

Közp. nyomt. XX. cs. 2.

A Liszt Ferenc téri Könyvklub új fórumot, újabb szereplési lehetőséget nyitott képzőművészetünk előtt. Falait képeknek engedte át s a helyiséghez tapadó emlékek színes csokra különös hangsúllyal támasztja alá Budapest legfiatalabb kiállítótermének hangulatát. Itt ezen a helyen volt az irodalmi és művészi asztaltársaságairól nevezetes Japán-kávéház, ahol annyi új ötlet, teória, anekdóta született; kávéház, műterem, műhely és ottthon egyben, művészpályák és művek sorsának eldöntője, fiatal tehetségek útjának egyengetője, eleven viták színhelye. Egy asztala mellől Szinyei-Merse Pál csodálatos színeket látó szeme nézte az évszakok változását az üvegablakon át s ott, ahol egykor ült, most az ő forradalmi színjátásán nevelkedett nemzedékre a művészet tiszta örömei várnak.

Vaszary János grafikáival és Révész István festményeivel nyitotta meg kapuját a kellemes hangulatú, emeleti helyiséggel is rendelkező galéria. Ideje volt, hogy a húsz éve halott, művészetünk európaiasodásán nagy eredményekkel, robbanékony temperamentummal munkálkodó mesterünk emlékét, ha csak grafikáival is, de felidézzük. Mert ez a grafikai gyűjtemény is markánsan és sokoldalúan állítja eléink a festészet formai és tartalmi megújításának szenvedélyétől szüntelen új, meg új utakra sodródó művész robusztus egyéniségét. Harminchat grafikája természetesen nem pótolhatja életművének reprezentatív bemu-

tatását, amelyre reméljük, nemsokára sor kerül. De halatlán szuggesztivitással tolmácsolja Vaszary páratlan rajztudását, a vonal természetének minden rejtett lehetőségét, titkát ismerő virtuózt, aki egyetlen ritmikus vonal ölelésébe az élet szépségeinek ezernyi csodáját zárta be. Ezek a grafikák Vaszaryt elsősorban a kevéssel sokatmondás mesterét idézik. Egy japáni anekdotát juttatnak eszünkbe, amely szerint Hokusai négy évig váratta a császárt, négy évig folytatott tanulmányokat, míg egy kakas képét az uralkodói trónusra festette. Vaszary a szín- és a vonal kultúráját grafikáiban a tökéletességig fejlesztette. Hol ünnepelesre, hol a könnyed lebegés érzetetésére hangolt vonalainak kalligrafiai érzékenysége, néhány ragyogó színes folt a fehér lapon egész kis világokat tár eléink, egy utca-kép vibráló elevenségét, az intenzív fények sugárzásában szinte súlytalanul lebegő tengerparti atmoszférát, bujaillatú kertek fűszeres színpompáját és életteli, pompásan jellemzett, szellemesen megfigyelt jeleneteket. Balatoni halászat című, monumentális hatású akvarelljében pedig a biztoskezü komponálót, a szenvedélyes mestert érezzük, aki sok új színnel gazdagította a magyar pikturát.

Vaszary Jánosnak életében barátja, gyűjtője és híve, halála után emlékének úgyszólván egyetlen ébrentartója, Révész István gyűjteményes anyaga nem mindennapi életműben részesíti azokat, akik

most találkozhatnak először a műveivel. Nem tudom, hány éves ma Révész István, olvasható róla a katalógusban, hogy

először negyvenkilenc éves korában vett kezébe ecsetet és Vaszary János így jellemezte: »Az öserő és a tehetség, valamint a művészeti kultúra lehangolte a tanulás hiányát.«

S ez így igaz. Mert Révész tehetsége, költői látása, az az áhítatos gyöngédség, amellyel felszívja a látványokat és aprólékos gonddal kimunkált képeinek különös hangulatú rendszerébe foglalja, vérbeli művész alkatára vall. Festményei nem is tévesztik hatásukat. Helyes ösztöne, a kifejezés és a közlés vágya legyűri a festői szabályokat, törvényeket s önkényes, egyéni bravúrral oldja meg a perspektíva, a valóörök problémáit. Festészetének épp ez adja meg sajátos báját, hamvát és ízet.

Dutka Mária

Közp. háziyomda 1926 — 8891